

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre . . . . . 2 ft
Fél évre . . . . . 1 "

Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyilttér sora 10 kr.

Főszerkesztő:
JÁNOSF ZOLTÁN.
Felelős szerkesztő:
THÁN GYULA.
Kiadó és laptulajdos:
SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény
ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tizedében.

A mi lapunk.

A reánk nehezülő nagy erkölcsi felelőség teljes tudatával indítottuk meg a hetenként egyszer, a mindenkor vasárnap reggel megjelenő „Debreczeni Lapok“-at.

Szépirodalmi, társadalmi és kritikai közleményein kívül a városunkban és megyénkben előforduló eseményekről és mozzanatokról heti rovatainkban, a megjelenés napján történekről pedig újdonsági rovatunkban hozunk tudósítást. Lapunkban különben egy minden befolyástól ment városi és megyei közlönyt nyújtunk a nagy közönségnek.

A Debreczeni Lapokat páratlan lelkesedéssel karolta fel a közönség és ezzel nemcsak jövőt, de létjogot is biztosított annak. Törekvésünk nemes, és ha azon számtalan szolgálatokkal, melyeket a közjó érdekében tenni szándékozunk, ezt elértük, meglesz fizetve önzetlen működésünk.

Hogy röviden mindezt még egyszer elmondottuk, tettük azért, mert lapunkból még mindig ezrével küldünk mulatványszámokat s azt akarjuk, hogy azok, kik ujonnan csoportosulnak lobogónk alá, törekvésünk czélját ismerjék.

Lapunkat, melyet már eddig is páratlan jóakarattal karolt fel a nagyközönség, — olvasóink szives pártfogásába ajánljuk.

A divat szegényei.

Náink már megszokott dolog, hogy a divattal csak a vonal alatt foglalkozzanak, hogy a szórakoztató modorban tárgyalják, mi lesz majd az uralkodó szín, piros-e vagy zöld, milyennek kell lenni a napernyőknek, legyezőknek, cipőknek és kalapoknak.

Bölcs tanácsokat osztogat a divatlelő írója, ki rendesen jól megnézi az összes nagyvilági hölgyeknek és uraknak toilttjeit és aprólékos pontossággal írja le az öltözékeket és sorából kiolvasható, hogy a ki nem készített olyan ruhákat, mint a minőben ez meg ez a grófnő, ez meg ez a herceg járt, az ne tartson számot arra hogy egyáltalában foglalkozzanak vele.

A divat hódításai régóta tulterjednek az öltözékek birodalmán, azok a kik a divatot csinálják, mindinkább kitagadják birodalmukat. Irányadók akarnak lenni mindenütt, a hol csak tere engedi a tulhajtott változatosság kedvelésének.

Megszabják, hogy ezentul a fehérnemű fekete legyen, hogy a ruhaszövet színe zöld legyen, mint a levelesbéka, hogy a kalapokon egész kitömött madársereg bámuljon erre-arra, hogy a derekak gomblyukai apróbbak legyenek a borsónál, a cipők mindenféle színűek lehetnek, csak feketék nem, kiadják a rendeletet, hogy milyen illatos olaj használható, hogy a hajdísz ezentul száz csont hajtűből álljon, hogy a napernyőkön valódi arany himzés

legyen szóval parancsolnak és a hölgyek engedelmessékednek.

Valaminthogy az urak is.

A posztó, vagy szövet — ha ez az elnevezés és az anyag jobban tetszik — cifra legyen, rikitó, vagy mint a sakk-tábla; a mellényt annyira ki kell vágatni, hogy jóformán mi sem maradjon a szövetből, kabát szabása a lehető legfuresább legyen, a kézelőn öt-öt gombbal. Persze a sárga keztyűk, rengeteg botok, kőkemény kalapok, cifra nyakkendők, tük, szintén nagy szerepet játszanak.

A gyermekek sem menekülhetnek a divat elől és egyik-másik kereskedésben „gyermek-svihak öltözetek“ et kínálnak a vevőknek. Es csakugyan láthatók fiucskák, kiket a leghóbortosabb ruhákban visznek végig az utczákon.

A leánykák természetesen követik a nénik és mamák példáját és sürűen tapasztalható az a meglehetősen deprináló körülmény, hogy akad magyar nő, a ki még azt a francia divatot is követi, hogy ártatlan gyermekét kendőzni engedi rizs-porral és festékekkel.

Ilyen viszonyok között nem árt, ha a vidék intelligenciája, mely utóvégre is rendesen a főváros példája után indul, meggondolja a dolgot, hogy hát csakugyan helyesen teszi-e, ha vakon követi azt a divatot, mely Budapesten lábra kap, de nem mint magyar elme szüleménye, hanem mint külföldről importált hóbort uralkodik a „Gigerlik“ lány elméjén.

A magyar divat általánosításáról már

TÁRCEZA

Szívemhez.

Ne mondd el, hogy mit éltél át
Ne panaszdol szenvedésed!
Hideg részvét, szórakozás,
Emberek től minek néked?

A fájdalmat, ami kinez,
A nagy világ ugy sem érti
S a kit szeretsz, kiért epedsz,
Az a kis lány ugy sem érzi.

—a.

Tapolezai Dezső.

A debreczeni szintársulat ezidőszent nem a legjobb hírnévnek örvend. Oka tudvalevőleg az, hogy a társulat nem volt teljes, épen a legfontosabb szerepkörök nem voltak vagy csak rosszul lettek betöltve, aztán meg a rendkívüli betegeskedések, melyek megakadályozták jó darabok jó előadását.

Eltékintve ezektől azonban nem érdemli meg a társulat a rossz hírnevet, mert jelentékeny számban vannak tagjai, kik a vidék első színpadain az első közt foglaltak min-

dig helyet és egyéniségüknek megfelelő szerepekben nálunk is a legjobbat nyújtják. Igy Ardai Idára minden színpad büszke lehet, Sugár Aranka és Ferenczi oly hanganyag birtokában vannak, mely elnézővé tehet bennünket egyéb hiányaikért. Sándor Emil és Hevesi Gábor a magasabb műfajok respektábilis alakítói, Andorfi, Püspöki, Krémer különböző felfogásu, humorteljes komikusok, nem is szólva a Tiszai párról, kiknek minden fellépte eseményszámba mehet. A legtehetségesebb és legszebb reményekre jogosító közöttük azonban egy még fiatal színész: Tapolezai Dezső.

Aki látta és hallotta őt mint Pomerol (Fernande-ban), Gringoir, ifj Risler, Mercutio (Romeo és Juliá-ban) élvezhette tiszta magyar kiejtését, helyes hangsúlyozását, gyönyörű szavallatát, előadásának eleganciáját, tartásának nemességét, mozdulatainak keresetlen természetességét és főkép szívhez és kedélyhez szóló bensőségét, az kétségkívül vélünk együtt azon nézetben van, hogy Tapolezai Dezső a dráma embere, aki hivatva van e téren a legmagasabb polezra feljutni. Egyhangu helyesléssel találkoztunk e nézetünkben bizonyára azokkal is, akik az egyetem javára rendezett hanversenyben őt a „Kolosorból“ című vigjáték Oszkár szerepében láthatták.

Pedig ő nem drámai színész, hanem

bon vivant, ami szóval szóra jól élő-t jelent, de világfit kell alatta értenünk. Játszik minden olyan szerepet, a hova módor, könnyedség, jókedv, de meg olykor-olykor felületesség, jellemhiány, svihákság kellene. Es hogy e szerepkört mily ügyességgel és kellemmel tölti be, ezt bizonyítják mindazok, akik az ő alakításait mint Hermann (Bubos pacsirta) Polilla (Közönyt közönnnyel) Kerriand (Tündérújjak) Liliomfi, továbbá az Ingyenélőkben, Sódoma pusztulásában, és számos más szerepeiben látták. Ily különféle szerepeket mindig jól eljátszani, ahhoz nagy tehetség, határozott hivatottság, alapos képzettség és ernyedetlen szorgalom kell. Mindez megvan Tapolezai Dezsőben; koronázva a megcsappanást nem ismerő ambiczió által.

Ez az ambiczió volt az, ami őt a színi pályára hozta. Nem pályatévészett exisztenciák, hajótörést szenvedett karriernek végső menedékének tekintette ő e pályát, midőn reál lépett, hanem tudatában volt annak, hogy e pálya az égig vezet, e pálya a művész-é, az igazi művész pedig mánás, a szellem és alkotásérő mánása, mely a XIX. század végének művelt világa előtt nem áll hátrább a születés és pénz mánásainál.

Tapolezai Dezső ma 28-ik évében van. Iskoláit elvégezve a hivatalnoki pályára

A legújabb bali kelmegek megerkeztek Boros Testvérek-hez Kossuth-utca 3. sz.

sokat irtak, de nem eredménnyel. Nem szándékunk most ismét ezzel a kérdéssel foglalkozni, de rámutatni akarunk arra, hogy követheti valaki a divatot a nélkül is, hogy bolondjává legyen; hogy minduntalan új öltözetekre, új kalapokra és egyébbb toilette-czikkekre költse pénzét, vagyona jó részét.

Igaz, hogy a mit a gazdaközönség költ, az iparosnak és kereskedőnek lesz javára, csak hogy azzal — mondhatni büns — szokással találkozunk, hogy igen sokan külföldön csináltatják ruhájukat, külföldről hozzadják a fényűzési czikkeket. Már pedig ez kettős hiba.

Nem mondjuk, hogy a mai fiatal menyecske a múlt századbeli divatos öltözetben járjon: eszünkben sincs arra buzditani azokat, a kik tehetősebbek, hogy tulságosan fukarkodjanak. Hisz ez annyit tenne, mint számos iparág ellen törni, de annyi bizonyos, hogy a divat követésében kell, hogy hazafiság, mértékletesség és jobb izlés vezérelje a nőket és férfiakat; azokat a hóbortokat pedig, melyeket a párisi bűn gondol ki naponként és melyeket élelmes emberek a közönség gyengéire való tekintettel terjesztenei iparkodnak, utasítsák vissza erélyesen.

Azok a divatlevelek pedig, melyek a legképtelenebb rongyot is divatossá igyekszenek tenni, csak arra tanítsanak bennünket, hogy mitől óvakodjunk a magunk érdekében és mit ne kövessünk a jó izlés, a gazdasági jólét, a hazafiság és főképp a közérköles rovására.

n.

A határidők Debreczenben.

Nagy rá a gyanum, hogy a zóna időt nagyon sokáig nem fogja megszívlelni a debreczeni ember.

Mint a hogy sem a kilogrammot, sem a hektolitert nem veszi be a természete, mert jobb szeret ma is 5 font juh húst venni a szüreti juh husos kására jól eső kanizott kis a kó vinkóhoz.

A debreczeni ember így szent-Mihály-nap tájt szorultságból fogad férfi eselédet s azt is hol „mindszentig,” hol ujeszten-

deig, de ritkán Gergely-napig s még ritkábban Margit napjáig.

A jó gazda: bérest, majorost, tanyást szent-György napjától (ápril 25.) fogad a jövő év hasonló napjáig, csak a csikóst, gulyást fogadja kivételesen: szorulásig.

Hát mikor van szorulás?

Ezt voltaképpen ember nem tudhassa, de hát november 1-én épp úgy bekövetkezhetik, hogy az állat nem türi a rossz időjárás miatt a szabad levegőt, mint az is, hogy még december eljén is kint tanyázik a gulyás, kanász, juhász és csikós nép.

Mert szorulás akkor van, mikor az állat — beszorul.

A kondás: Gergely napig (márcz. 12.) van fogadva, a juhász: Margit napig (jul. 15.) és egyetlen egy sincs pl. Lőrincz napjáig (aug. 10.)

A majorost egy évre fogadják s a bére pl. „10 minden.”

Mi az a „10 minden”? Hát 10 véka rozs, 10 véka buza, 10 kiló szalonna, 10 liter kása, 10 font só, 10 liter paszuly és 10 frt.

A fehér eseléd — a szolgáló pünkösdtől pünkösdig, vagy ritkán új évtől új évig lesz fogadva a gazdáknál, míg a lakó ember örül, — ha egy hónapra is megnyerheti „ő nagyságait.”

Igen, ő nagyságait! Mert egy közvetítő mondá egy tanárnak:

— Tekintetes asszony! Ezt a kis nagyságot ajánlhatom s mosogat is, kutra is elmegy, sőt surolni is tud, és 5 frtot kér, meg egy külön kapu kulcsot. Ilyen angyali nagyságot a tekintetes asszony villamosvilágítás mellett se kap nem egy évre, de egy hónapra sem.

Ha aztán a debreczeni embertől azt kérdezed, hogy mikor van pl. Margit nap? azt mondaná, hogy én bizony nem tudom, de úgy takarás felé esik.

Szóval a határnapokat itt az ősi hagyomány jelzi.

A régi szokástól, legalább a régi emberek nem térnek el, sőt az ujak is bevett szokásként használják. A határidők érdekesekek, a kifejezések nemkülönb. Szegény embernek ezt is tanulni kell.

Czivis.

Drágaság Debreczenben.

— Csevegés a piacról. —

Debreczen, jan. 21.

Uramfiai, ha ez sokáig így tart, hová jutunk. Ilyen drágaságra, mint amilyen most városunkban uralkodik, még a dédapám sem emlékszik. Keressük, kutatjuk, hol és miben rejlik a hiba, mégis mindég hiába.

A husarak emelkedésébe már úgy, ahogy csak beletöröttünk — biztat bennünket az a jó reménység. . . . De az apró marha. . . . Kenyér s a mi fő — a tojás. . . .

A gazdaszonyoknak ugyancsak gondot ad egy ebéd előteremtése, dehát hogy is ne, mikor éppen ahhoz kell minden — a mi legdrágább. Kérem, ma már addig vagyunk, hogy közmondás lett:

— Nem lehet, mert drága a tojás!

Ennek kérem fele sem tréfa s ha én mégis olyan formán beszélek, hiddék el, hogy azt is csak azért teszem, mert az önök drágasági keserűségében legalább a tréfa czukros levéllel csöppentem a piaci árakat.

Nagyon sok ember van, aki erről halani sem akar. Otthon a feleségének is csak odaveti a pénzt, hogy abból mindent teremtsen elő. De édes Istenem, hogyan lehetséges az? . . . A debreczeni piaci árakat senki sem szabályozza, azzal nem törődik, arra nem ügyel a hatóság. Ugy árul, úgy ad, úgy vesz-teget az a kofa, a hogy neki tetszik — és még csudálkozunk, hogy miben rejlik az ok, miben a hiba?

Aztán ezeknek a zsarnokoknak hozzá még asszonyi nyelvet adott az Isten. Na hiszen, csak próbáljon egy uri asszony alkudni, lesz hadd el hadd!

— Mi az? hogy kevesebbet adjam? Hát tekintetes asszony a tekintetes asszony, vagy mi? . . . Nem loptam én, nem esaltam én ezt. . . .

De hát ki is tudná végig ezitálni. Tény az, hogy cziprábnál cziprában megy és hogy a szomorú drágasági állapotoknak éppen ezek az okozói. Megvan közöttük az egyetértés, emelik, csigázzák az árakat, a hatóság meg hagyja szabadon őket rendelkezni jogukban.

A debreczeni drágaság pedig nem áll arányban a közeli vidéki árakkal. Szoboszlón tíz tojást lehet venni 14—16 krért, Debreczenben hette adnak husz krajczárért. A hus és a kenyér mérge drága. Jó, hogy van még a szegény embernek vigasza, — a kókény, meg a vaczkor.

Ugy látszik, hogy a legnagyobb haszonnal a tojással való kereskedés jár, Biztos forrásból tudjuk, hogy a tyukokat meg-

lépett és Budapesten a „Luiza“ gőzmalomban körmozgató az iratot, amikor figyeltek rá, és nyelte mohón a klaszikusokat, amidőn egyedül vélte magát.

Elég volt Halmi vagy Ujházi nevét olvasnia a színlapon és este bizonyára ott volt a nemzeti színházban, hol a zártszéken, hol a karzaton, amint épen a hónap eleje vagy utója járta. Gyönyörtől eltelve, visszafojtott lélegzettel, csillogó szemekkel követte a színpadon történeteket és nem képzelt más boldogságot a föld kerekén, mint így a közönség előtt szavalni, játszani, cselekedni általános figyelem között és tapsviharakkal kísérve.

Végre is explodálnia kellett. Elment Csókához ki akkor Budán a színpadon játszott és kérte hogy vegye őt a karba. Csak hogy az nem ment olyan könnyen. Csóka huzakodott s bár néha felengedte a színpadra, a gázsziadástól mint a színészi prekonizálástól m gémissze állott. Kedvezett azonban a Tapolezai művészi szerencséseje, mert egy elsőrendű kóristát behuztak a katonákhoz. Pedig annak „Bukow“-ban kellett volna játszani a papot. Tapi vállalkozott erre a szertelen feladatra. Csóka nevetett. Hiszen nem is volt kezében az a szerep soha — mondotta. Az nem baj; s eljátszotta úgy, a hogy a próbákon a kóristától eltanulta. Ez határozott

Csóka meglágyult s tizenöt forinttal avatta be a karférfiak táborába.

Tapi a boldog reménységek csimboraszóján állott; de csakhamar be kellett látnia, hogy a kórusban nem boldogul. Az ő hangját karmester nem használhatta s már-már a kikolbólitás nehéz perzei előtt állott.

Eme nehéz perzekben se hagyta el szerencséseje, Kövessi, meg szánta, ki akkoriban a miskolci színházban direktoroskodott. Tapolezai nála rimánkodott, hogy vegye ki a karból. Kövessié az érdem, hogy Tapi a szavaló-művészetnek megmentette s Tapi a perzettől kezdve — kedélyes apa lett, pedig még akkor borotvát sem látott az álla.

A vidéki színművészet aranjuzei költészetét élvezte inmentul. Kellékes és színlapoztó mellékes pályafutásában költői emlékek egész rajával lett gazdagabb. Soha olyan kinimeket a színlapoztói poezis még nem alkotott, mint ő ama korban. Az sem volt utolsó, mikor Zólyomban a patikuséktól önkézevel az emeletről vitte le a félkilométerre eső színpadra a garnitúrát s este az így kicinósított „szalon“-ban eljátszotta a „Vasgyáros“ Bligny hercegeét. (A monoklit a segéd-szolgabíró adta.)

A nomád sátorútés bódító helyzetei követték egymást, míg Szliácsos vertek kis időre fészket. Itt nyaraltak akkor Ujházi és

Márkus Emilia, kik felismerték a kis Tapiban a művészi vénát s lelkére beszéltek, hogy jöjjön fel a színésziskolába.

Tapi hajtott is a jó szóra. Ujházi protekciójából 200 forint állami ösztöndíjat élvezve, játszva tanult, de szorgalmasan. Két év múlva a vizsgákon már a „Két év múltán“ című vigjátékban Ervint játszotta legnagyobb győgyörűségére Ujházinak, a ki a tehetséges fiút az iskolákon „átugrasztotta“; így ő a négy éves tanfolyamot két es fél év alatt végezte; de hogy ez így megeshetett, abban is része van az ő hagyományos szerencséjének. Ugyanis a nemzeti színház jubeliumi ünnepet ült akkoriban; ennek emlékére szabadították fel Tapolezait az iskolasorból.

Azóta Aradon, Nagyváradon, és Kassán aratott sikert és dicsőséget halmazban. A jelen színidény a debreczeni színpadhoz kötötte, mely a nemzeti színház előcsarnokául van elismerve, honnan már csak egy lépés oda, ahol ily színészeknek, mint Tapolezai Dezső, legméltóbb helye van. Tapolezai azonban hű maradt Debreczenhez, szerződését már aláírta a jövő évre is és így huzamosan gyönyörködhetni fogunk benne: a comme il faut magyar színészben.

Mandel Vilmos.

fogják adóztatni, a tojást pedig jegyezni fogják a börzén. Nem is csudálkoznánk rajta, ha valakinek mániája lenne — a tojás spekuláció.

Tréfák a hétről.

A jégpályán szembe találkozik a fiatal ember a fiatal leánynyal.

— Ah végre!

— Hogyne, mikor szeretem!

— Te, mikor találkozunk, mindég azt prédikálsz, hogy szeretsz. Unom már, hogy mindég csak e mellett maradunk!

— Nos hát nem szeretlek!

— Köszönöm barátom — mikor esküszünk?

Meglátja a tekintetes ur, hogy a városháza előtti nép kaszinóban az egyik paraszt ember a markába veri a pipáját.

— Nem szép szokás az jó ember, hogy a markába veri ki a pipát.

— Hát csak nem verhetem a tekintetes ur markába.

A bálban elibé lép egy csinos fiatal ember egy falusi kis leánynak.

— Szabad kisasszony egy turra kénem?

— Turra? Mező Turra? Köszönöm uram az elkésett megtiszteltetést, Kisújszállásra vagyok eljegyezve.

Miczi ke meglepő ügyesen vágja magát a jégre s bosszusan szól a mellette sebesen elsuhanó gavallér után:

— A nevetlen, még ide sem néz.

A városházáról sirva rohan ki egy asszony.

— Oh istenem, istenem, az uram!

— No mi baj szomszéd asszony, mi a baja az urának? Talán fekszik?

— Igen ha feküdnéde hát ül.

Arra a bölcs tapasztalatra jutott az elmúlt hét során egy atyafi, hogy három dolgot nem kell az életben cselekedni:

A havat nem szükséges elseperni, mert az végre magától is elolvad.

A leányt nem kell férjhez adni, mert a leány végre magától is férjhez megy.

Nem kell orvost hivatni, mert hiszen végre orvos nélkül is — meghalunk.

Debreczeni hírek.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen városi törvényhatósági bizottsága januáriusi rendes közgyűlését a hó huszonötödikén fogja megtartani. A közgyűlés valószínűleg két napig fog tartani, mert tárgyhalmazában és érdekes közügyeiben gazdag ügyrenddel támaszt érdeklődést.

* **Hirtelen halál.** A vásárra jött Kabáról Nagy Margit, mintegy 60—70 éves asszony. A városban elvégezte dolgait s elment egyik ösmerősehez a Darabos-utcára, hogy ott a sok járás-kelés után kipihenje fáradalmait. Alig volt ott azonban néhány pillanatig, — midőn hirtelen összerogyott s pár pillanat múlva meghalt. Holttestét kiszállították a köz-kórházba, ahol a halál okául szívszélhűdést konstaláltak.

* **Vizvezeték Debreczenben.** Csaknem hihetetlenül hangzik még a czim is, holott a megvalósítástól sem állunk messze. Több vállalkozónak a kérvénye van a városi tanács előtt, a kik a vizvezeték bevezetési és a szükséghez képest előállítani kötelezik magukat. Ezeket a kérvényeket a városi tanács kiadta a jog és pénzügyi bizottság tagjainak, közösen elhatározták, hogy ezt a kérdést a legközelebbi ülésen vesszék érdemleges elbírálás alá.

* **A téli vásár.** Valamikor régen a sokat emlegetett jobb világban, de még pár évvel ezelőtt is nem ilyen volt a debreczeni téli országos vásár. Élénkség, élet, forgalom, kínálat

és kereslet, minden magasabb, hasonlíthatatlanul nagyobb fokon állott. Az egész vásár úgy szólván csendesesen, zajtalanul folyt le, anélkül, hogy azt jobban észrelehetne venni. Ami forgalom és üzleti kereslet és kínálat szóba jöhetett, az a gazdasági dolgokban jöhet csak számba. Az ipar és kereskedelmi cikkek elárulásában csak a hét krajezáros bazár csinált forgalmat. Ez az üzlet még kifizette magát, a közönség rajjal tódult az ilyen bazároknak elé. A vásár lármájának, a komédiás sátraknak talán hirtelen sem lett volna, ha az utolsó napokra felnem üti tanyáját egy erömművész csoport. Magas ár mellett, öt krajezárért játszott, nem volt konkurrenzia s nem kellett két három krajezárra redukálni a entrét. A vásár, a forgalom csendes, idegenek azért szép számmal voltak jelen.

* **Öngyilkos jelölt.** Szomorú sorsa volt mindig az életben Baróthi Gábor 41 éves, református vallású, eszmadia segédnek, a ki már hat éve, hogy gyógyíthatatlan szívbajban szenved s nem volt képes az utóbbi időben már a mindennapi kenyérét sem megkeresni. Végleg elvesztette életkedvét s egy jó éles késsel nyakát ketté metszette. Kiszállították a köz-kórházba, ahol az első kerületi kapitányság hallgatta ki a szerencsétlen embert, aki életben marad.

* **Betöréssel lopás.** Hétfő éjjel még eddig ismeretlen tettes a kistemplom melletti bazár épületben levő Paczelt-féle üzletbe betört s ott a kézi pénztár fiókját felfeszítette s abból mintegy 4 forintnyi összeget, továbbá több értékes ingóságot elloptott. A rendőrség a tettest, a kiről azt hiszik, hogy ez nem épen az első ilyen tette, nyomozza.

* **Czirkusz Debreczenben.** Még a szini szezon tulajdonképpen most lép a jobbnapokba. A tél itt a nyakunkon, óhajtvá várjuk, bár messze tudjuk még a tavaszt. Hanem azért élelmes czirkuszigazgatók már is azért folyamodtak a rendőrkapitánysághoz, hogy a kora tavasszal, azután, hogy a színészek vándorutjokra mennek, Debreczenbe jöhessenek s itt szerezzenek művelzetet az azt kedvelő közönségnek.

* **Népesedés.** Debreczenben jan. 6-tól 13-ig terjedő héten született élve 29 fiu, 23 leány, halva 2 fiu 2 leány, együtt 56 gyermek. Ezek közül 12 törvénytelen. Meghalt ugyanezen idő alatt 38 egyén.

* **Végh Kal. József.** A piaristák debreczeni rendházának halottja van. Végh Kalazint József, a rend egyik nagyjérdemű tagja és Nestora, elhunyt. A megboldogult nagy jámbor életéről közírtészetben állott s legszebb emlékei közé tartoztak élményei a szabadságharc alatt, amidőn ő is beállott nemzetőrnek s örömet beszélgetett el a nagy idők élményeiről. Végh Kal. József szül. 1817-ben K.-Kun-Félegyházán, akkor Pestmegyében. A kegyestanító rendbe 1837-ben, 20 éves korában lépett s folytatta érdemteljes működését a rend tanintézetében, 1883-ban helyezték át Debreczenbe a hol a legnagyobb elvonultságban töltötte napjait. Szigorú szerzetes és mellett kedélyes öreg ur volt, ki a rendház refectoriumában kedélyesen beszélgetett el az újabb nemzedékekkel. Irt régebben egy latin művet is, 1892-ben pedig megtartotta arany miséjét. A rend tavaly a M. Sziget melletti Pável-fürdőbe küldötte üdülni s akkor csakugyan oly jóégsztségben tért haza hogy gyors végét előre látni nem lehetett.

* **A debreczeni iparoskör** a mint már jeleztük e hó 21-én, vasárnap a „Bika“ szálloda bisztermében jótékonyezélű zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti jegy személyenként 1 forint.

A régi debreczeniek.

— Az ujakat is jellemző história. —

A gondos feleség jól felpakolt urának az utra. Sonka, szalonna, jó debreczeni kolbász, szóval volt a szeredásban mindenféle — disznóság.

Nagyokat tekerített János gazda a bajuszán, midőn hű élete párja arra figyelmeztette, hogy csak vigyázzon magára azon

a ménkü nagy Budapesten. Ha jól sikerült Kőbányán a vásár, hát csak siessen haza.

Régen volt; Budapestről akkor még sokat regéltek Debreczenben, a hol abban a régi jó időben még csak egyetlenegy kétemeletes ház állott: a kollégium.

A bucsuzás sokáig tartott. János gazda sohasem volt még uton, nem ismert ő más várost, csak a jó zsiros Debreczent. Itt hagyta a veres tornyot, a nagy nevezetességű emeletes kollégiumot, meg hű élete párját, hogy dísznaival Kőbányán próbáljon szerencsét.

Persze szentül meg volt róla győződve, hogy ha átmegy Kőbányáról Budapestre, nem lesz az olyan helyre város, — mint Debreczen; nincs ott bezzeg olyan szép emeletes kollégium.

A vásár jól sikerült Kőbányán, s János gazda bekukkantott Budapestre is. Szörnyen meghökölt azonban, mikor meglátta a sok nadrágos embert, meg az emeletes épületeket, a hatalmas palotasorokat, végtül-végig a sok zajos utca során...

Sokáig nézte-nézte, míg egyszer aztán megcsóválta a fejét és ilyen szóra fakadt:

— Ejnye ni, sohase hittem volna, hogy ebben a nagy városban ennyi kollégium legyen a mirészünkről!

Hajdumegyei hírek.

* **Gazdasági élet H.-Dorogon** Deczember 27-ig a hőmérő ritkán süllyed a 0 fok alá s az enyhe idő a vetések megbokrosodására igen kedvezően hatott, az említett nap óta azonban hidegre fordult az idő s a hőmérő — 5 fokra süllyed. A száraz hideg, ha tartós találni, hótakaró nélkül álló vetéseinkben nagy kárt tehet. Piaczi árak lanyhák — Kereslet nincs. Buza 6 frt, rozs 4.60, árpa 5.—, zab 6 frtért tartanak mázsánként. Tengeri 3.50, burgonya 3 paszuly 5. köles 4.50 frtért kelnek. A dohánybevéltés folyamatban van, a termékek az árakkal megvannak elégedve. Napszám 30—50 krajezárig.

* **Megtámadott orvos.** Egy siketnéma merénylőtől tudósít benünket hajdubagosi levelezőnk, mely egy derék orvosnak majdnem életébe került. Beke Mihály körorvos, mult hó 27-kén Berta József betegéhez sietett, a kit már régebben gyógykezelt. Az orvos semmi rosszat nem sejtve, már benyitotta a kis kapu ajtaját, midőn Szakács Sándor bagosi lakos vadállatként rohant az orvosnak és egykurta késsel oldalba akarta szurni. A megremült orvosnak csak anyi ideje volt, hogy megragadhassa a támadó karját és szerencsésen elhárítsa a döfést. Heves dulakodás fejlődött ki az orvos és támadó között s az orvost a dulakodásra figyelmessé lett beteg Berta József és neje mentették meg a támadótól, kicsavata a kést kezéből. Szakácsot röktön elfogták és a helység házára kísérték. Megkezdtek a vallatást is, de nem igen érthettek el semmi eredményt, mivel szakács siketnéma. A legérdekesebb a dologban az, hogy az orvosnak soha legkisebb baja sem volt a támadóval, s így nem tudni mi okból akarta őt legyilkolni, az esetről jelenést tettek a derékeskei járásbírósnál.

* **A sámsoni farkas.** Minden időszakkak megvan a maga fontos tárgya, a melyről aztán a fővárosi és vidéki lapok hasábotok irnak. Ilyenek a minden évben megjelenő fumei óriási czápa; a borzasztó tél folyamán farkas által szétépett emberi hulla, a melyet hol itt, hol amott találnak meg. Sokkal szerencsésebben járt, mint tudósítok írja, — egyik sámsoni ember, ki egyetlen nyulsréttel, a mely a farkas szemén a koponyájába hatolt, leterítette azt. A szerencsés vadász az aradványi erdőség egyik öre, a ki a lelőtt farkast beszállította Debreczembe.

* **A hoi nincs differitisz.** Nagy ilyedelmet okozott Hoszu pályi községben a körorvos

azon jelentése, hogy a difteritisz fellépett a községben. A járás orvos és főszolgabíró azonban felülvizsgálván a megbetegedett gyermek torkát, a már kifejlődött s így könnyebben meghatározható esetet mandula lobnak találta.

* **Előjárók választása.** A b. újvárosi járás községei mindegyikében megtörtént már az előjárók választása. Legutoljára V. Péres ejtette meg a tisztújítást. A közgyűlésen Ferenczi Elek főszolgabíró elnökölt. A választás a következő eredménnyel végződött: Főbíróvá Kovács Lajos, törvénybíróvá Kovács János, gazdává Boda Imre, adószedővé Bálint János közgyámmá Deák Gábor választott meg. Esküdtek lettek a következők: Fagyal Imre, Tóth Sándor, Papp Imre és Bámvai Lajos.

* **Házházon jan. 11-en volt a közegyi tisztviselők megválasztása.** Főbírául választott: Makrai Mihály. Törvénybírónak újlag megválasztott: Tatár Gergely 1-ső tanácsnok: Gulyás Imre, 2 dik, Farkas Gábor, 3-dik Kis Gábor, 4 dik, Hadházi Imre, Városgazda: Hadházi Péter helyett — a jelöltségtől viszalpven — Komor Sándor. Adószedő: Osz Kis Sándor. Árvagyám: Hadházi István, ki eddig is ily minőségben volt alkalmazva. Ferenczi főszolgabíró indítványára a községi képviselő gyűlés a debreczeni egyetemre 2000 frt alapítványt tett 10 év alatt, kamat nélkül fizetve.

* **Szakértői vélemény.** A h. böszörmény városi főorvosok s vár, mérnök megvizsgálták a volt Novella és „Zöldág“ koresmaépületeket, hogy kisededő helyiségül alkalmazhatók-e? A szakértők az elősorolt épületeket óvodai célra nem találták alkalmasoknak. Vajjon mi lesz az épületekkel? Mikor eladni akarták, vevő nem akadt rájuk; közélcélra meg nem használhatók.

Ujdonságok.

— **Felkérjük mindazokat,** kik lapunk mutatószámait elfogadták s a lapot járni óhajtják, hogy az előfizetési díjat e hét során a kiadóhivatalhoz beküldeni, — vagy előfizetési szándékukat bejelenteni sziveskedjenek, mert lapunk folytatólág következő számait már csak a rendes előfizetőknek fogjuk megküldeni.

— **A fumeiek fogadtatásának költségei.** A városi számvevőség elkészült a fumei kirándulók fogadtatásakor felmerült költségek elszámolásával s erről szóló jelentését bemutatta a tanácsnak. A városi közgyűlés fumei vendégeink fogadtatására — tudvalevőleg — ötezer frtot szavazott meg s a számvevőség részletes kimutatása szerint ötezer frtba csakugyan belekerült a háromnapos vendéglátás. A hortobágyi kirándulásra megrendelt külön vonat, a hortobágyi megvendéglés, az ösmerkedési estély, a Bikában rendezett bankett, bérkocsik, elszállásolás, diszítések és más kiadások vették igénybe az ötezer frtot. A három napos ünnepélynek a debreczeniek által kiváltott jegyekből tekintélyes bevétele is volt, melyet 2410 forint 17 krban mutat ki a végelszámolás: — a bevételt a kiadások fedezésére fordították, miáltal a házi pénztár valódi kiadása 2589 frt 83 krt tesz. Elkelt 58 db. 10 frtos általános jegy, 35 db. 3 frtos közebéd jegy, 54 db. 4 frtos hortobágyi kirándulási jegy, 163 db. 1 frt 50 kros jegy ösmerkedési estélyre 1109 50 kros jegy a tánczestélyre és 10415 db. 10 kros jegy a népünnepélyre. E számok illusztrálják azt a rendkívüli meleg érdeklődést is, amelylyel a debreczeni közönség fumei barátaink látogatását fogadták.

— **Teljes tanácsülés.** Hétfőn, azaz január hó 22-én délelőtt kilencz órákor gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés lesz a városházán. Ezen az ülésen állapítják meg végleg a január hó 25-én tartandó közgyűlés tárgysorozatát.

— **Az új kórház költségelirányzata.** Az új kórház költségelirányzata ma miniszteri jóváhagyás nélkül érkezett vissza Debreczen város tanácsához. A miniszter különféle pótlásokat kér s így kéri a mérnöki hivatalnak oda való utasítását, hogy a világítási és fűtési fogyasztásokat részletesen számítsa ki. A

kórház költségelirányzatában természetnyekre 9143 frt van felvéve, tehát 5143 forinttal több, mint az 1893. évben. Ebből h ö t e z e r forint a fűtésre és 2143 forint pedig a világításra esik.

— **Egyházak.** Január hó 21-én vasárnap délelőtt az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket; a nagytemplomban, Csapó Péter segédlelkész, — a kis templomban: Tóth István segédlelkész, — az új templomban: Dicsőfi József lelkész, — az ispotály templomban: K. Tóth Kálmán. — A róm. kath. templomban vasárnap reggel 7 és 8 órákor, valamint délelőtt 11 órákor csendes szentmisék tartatnak. Délelőtt kilencz órákor énekes szentmise lesz, amelyet egyházi szent beszéd követ. Délután félhárom órákor Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános tart egyházi tanítást a serdülő ifjuságnak, amely után litánia lesz. — Az ág. evang. imaházban M a t e r n y Lajos lelkész tart délelőtt tíz órákor istentiszteletet.

— **Sillye Gábor meghalt.** A hetvenes években főispánja volt Debreczennek hajdu hadházi Sillye Gábor, a kinek halála híret hozza a gyászjelentés. Az utóbbi éveket teljesen elvonultan, visszahúzódva Hajdu-Böszörményben töltötte, ahol tegnapelőtt életének 78-ik évében elhunyt. Halála híre méltó részvételt járta be a várost s a város és megye házára azonnal kitérték a gyászlobogót. Hajdu-hadházi Sillye Gábor 1848—9-ben országgyűlési képviselő volt s Debreczen városának a második főispánja. A főispáni széket 1876 február hó 4-én foglalta el és 1876-ban augusztus 17-én hagyta el azt. — Másfél évig volt tehát Debreczen városának a főispánja s ez idő alatt lelkes híve és harczosa a hajdukerületnek. Tisza Kálmán kormányra jutásakor főispáni állásától felmentett s kevéssé rá a közügyektől is teljesen visszavonult életet élt. Hátralévő napjait csendes nyugalomban Hajdu-Böszörményben töltötte, ahol az utolsó és hosszabb időben nehéz beteg volt. Hosszas szenvedés után tegnapelőtt örök álmra hunyta le szemeit s temetése méltó részvét mellett tegnapedelután két órákor ment végbe. Hajdumegye és Debreczen városa a temetésen küldöttségileg képviseltette magát s a város s a megye közönsége nevében díszes koszorút helyeztek a nyugalmazott főispán koporsójára.

— **Mikor építik az új vasutat?** Tudvalevőleg Debreczenből Nagy-Létára építenek. Ennek az építésnek ez idő szerint csupán a kellemetlen időjárás áll útjában. A vállalat vezetőinek véleménye szerint az új vasut építését már márciusban meglehet és meg is fogják kezdeni, úgy hogy a vasut júniusban minden kétséget kizárólag megnyitható legyen. A megnyitás és építés előtt, a nélkül, hogy ez annak halasztására és elnapolására szolgáljon, még egy közigazgatási bejárás lesz. Az újosztású földeket ugyanis a vasutvonal ugyszeli keresztül, hogy a dülő utak elesnek és a földekhez a birtokosság éppen a vasutvonal miatt nem juthat. Szükség van tehát arra, hogy új dülő ut állapíttassék meg, esetleg a vasutvonal mentén, hogy a birtokosság annál könnyebben földjeihez férhessen. Az új közigazgatási bejárás e szerint tehát a közelebbi időben megtörténhetik.

— **Műkedvelők hangversnyje.** A városháza nagytanácstermében jöttek össze azok, kik a debreczeni egyetem és az E. M. K. E. javára február 23-án, a színházban rendezendő hangversenyen, „Tiz leány s egy férj sem“ cz. operettben és a „Pünkösdi királynő“ élőképben közreműködnek. Megállapodásra jutottak, hogy kiki milyen costume-ban fog szerepelni és hogy mit mutat be. Bernáth Flóra kisasszony adja Szidi szerepét, Gerzon Adrienne magyar öltözetben zongorázik, Bobory Margit (elszász) lengyel nemzeti tánczot tánczol Ujhelyi Emmával, a ki bajor costumeot fog viselni; Steinacker Viola (olasz) és Zivuska Irén (castiliari duettet énekelnek, Schmie dt Jetti (skót) angolból fordított költeményt szaval, Schaitl Emma (steyer) énekel a Schmie dt Miezi (tiroli) czterázása mellett, Mérey Otillia (lengyel) zongorázik, Jerney Margit (francia) énekel hozzá francia dalt. A férfiak

közül Párist adja Rác Bertalan joghallgató, Kakasfit Cziffer Nándor gőzmalmi főkönyvelő. A betanítást Delin Henrik karnagy, a rendezést Péchy Kálmán vállalta magára. Az ügy iránti buzgóságát az által is kimutatta Bernáth Flóra urhölgy, hogy a próbákra a saját lakását engedte át. A hangverseny végén egy élőképet mutatnak be, czime a „Pünkösdi királynő“, melyben helybeli urhölgyek és urak vesznek részt. „A tiz leány, egy férj sem“ első jelenésében magyar honvéd huszár öltönytben jelennek meg a kisasszonyok.

— **A városháza építése.** A belügyminiszter közelebb jóváhagyta a városi közgyűlésnek azt a határozatát, mely szerint a városházának két emeletesre építési költségeit az e célra takarékpénztárban lévő 230000 frtból fedezi a város. E miniszteri engedély folytán a városi tanács felhívta a mérnöki hivatalt, hogy a városháza mostani épületének fénykép felvételeit, alaprajzait keresztmetszeteit mutassa be valamint a terv készítésére vonatkozó pályázati hirdetmény szövegét minél előbb állítsa össze.

— **Idegenforgalom a vásár alatt.** A téli országos vásár nem a legjobban sikerült, ezt megerősítheti különben az idegen forgalom is, amely városunkban a vásáros hét alatt volt. A vonaton érkezők számát mindössze közel hatezerre teszik, ennek a számnak alig teheti ki a felét azoknak a száma, a kik szekeren, vagy éppen gyalog jöttek a vásárra. Az idegen forgalom tehát alig tesz ki az egész vásári időszak alatt kilenczezetet. Az őszi, különösen pedig a tavalyi nyári vásár kétszer ennyi idegen forgalmat kevesebb idő alatt is felmutatott.

— **Érdekes árverés a vasutnál.** A vasutnál a jövőhéten esütörtökön, azaz e hó 25-én érdekes árverés lesz. Hosszu idő óta ugyanis a teheráru raktárnál nagy halmozta gyűlt össze a részint kézbesítetlen, részint fölös szállítmányoknak, nemcsak a debreczeni állomástól, de az egész üzletvezetőség területéről. Ezek a szállítmányok, melyekre nézve az állomás raktári hivatala nyújt közelebbi tájékoztatást, a jövő héten esütörtökön, azaz e hó 25-én reggel nyolcz órákor fognak nyilvános árverésen eladatni. Érdekes és értékes szállítmányok azok, amelyeket így a nagyközönség, esetleg jutányos áron szerezhet meg.

— **A városháza építésére vonatkozólag a városi tanács** utóbb hozott nagyobb horderejű határozatát, amelyben a mérnöki hivatalt alaprajzok, keresztmetszetek és fényképfelvételekre valamint a pályázati feltételek kidolgozására hívta fel. A mérnöki hivatal eme felhívásnak siet eleget tenni, amennyiben az előírás szerint munkát megkezdette s az egész építési ügyet már a jövő folyamán olyan előrehaladt stádiumba igyekszik juttatni, hogy a városházának a tavasszal leendő építését mi sem gátolhatjal

— **Mi lesz a debreczeni selyemtermelő te-
leppel?** A szegszárdi selyemfelgyűléség intézkedésére Debreczen városa négyezer eperfa csemetét kapott az államtól, még pedig úgy, hogy ezt faiskolában neveltesse s ha a szűltetés időszaka elérkezik, ezt is eszköztesse. Így és ezzel akart a selyemfelgyűléség Debreczen városára s annak közönségéből — ha kicsiny számra is — hatni, hogy a selyemtermelés itt meghonosodjék s a szegényebb népek egy kis, mindenestre azonban számottévő, mellékjövedelmet biztosítson. A csemetéket megérkezésük után a polgármester intézkedésére a volt egyleti kertben ültették el. Ma már a csemeték annyira megnöttek, hogy azoknak csetültetése szükségesszerűvé válik. A tervezet szerint az egyletkert háta megett elterülő s részben az egyletkertből kiszakítandó területet gondolták a kiültetésre alkalmas helynek. Most azonban egy olyan fontos és nagyhorderejű kérdés megoldása gátolja ezt, hogy felő, mikép a nagynehezen ennyire jutott s nemzetgazdaságilag is fontos selyemtermelő telep végleg elesik. Erre a helyre tervezik ugyanis az új vasuti gépjavitó műhelyt, amely közel kétezer embert loglalkoztatna. Kérdés tehát most, mi lesz az epercsemetékkel, kiültetik-e és elősegítik-e ezzel a szegényebb népre nézve felette üdvös selyemtermelő telep létesítését? A nagyszabású vasuti gépjavitó műhely kérdése egészen

semmivé teszi e nemzetgazdasági tekintetben is fontos eperfa telep létesítését, holott a mellett nagyon fontos érdekek szólnak. Szolgálatot tennének a város ügyeiben intézkedésekre hivatott erők a szegényebb nép érdekében is, ha ezt a kérdést, ezt az ügyet felszínre hoznák s egyszer már megvalósítanák.

— **A debreczeni nagylétei vasut érdekeltége** a város közigazgatási bizottsága által kiküldötték jelenlétében az érdekelt debreczeni birtokosokkal a kisajátítási egyezséget megkötötte. A vállalat az új osztású földek holdjáért 280 forintot, a varga és tégláskeretekért pedig 480 forintot ajánlott meg. A földek öléért tehát 15 kr, a kertek öléért pedig 30 kr. kisajátítási ár esik. A birtokosok ezt az árt nem fogadták el s így a kisajátítási ügy a törvényszékhez tetített át. — A mennyiben pedig a vonalra nézve megállapodás van, a vasut építésének mi sem áll utjában. Ez idő szerint tisztán a kisajátítási ár összegéről, annak megállapításáról van szó. Ha a törvényszék a vállalat által megajánlott s ma már deponált összegnél nagyobb kisajátítási árt határoz meg, akkor a vállalat ezt az összeget pótolja s úgy fizeti ki a birtokosoknak. Az ujosztású földek egyik birtokosa Armós Bálint, a vállalat által négy-szögölenként megajánlott 15 krt egy 1 krajczárral nagyobb kisajátítási árban, tehát 16 krtban fogadta el. A többi birtokos sem az ujosztású földeknél, sem a kertségnél nem fogadta el a kontemplált kisajátítási összeget.

— **A debreczeni fodrász és borbély segédek** február hó 11-én vasárnap a Margit-fürdő disztermében az egyetem javára zártkörű táncestélyt rendeznek. A rendezőség tagjai: Martinyi Lajos elnök, Ivanovits Antal alelnök, Andressz Kálmán pénztárnok, Szikszay Aladár jegyző, Möldner József ellenőr. Bizottsági tagok: Balázs Géza, Fuchs Imre, Kovács Tóni, Kovács István, Megyeri Kálmán, Nagy Imre, Strobec Károly, Tóth Kálmán, Tóth Lajos. Belépti díj: személy-jegy 1 forint. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté 8 órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó. Belépti-jegyek előreválthatók az összes fodrász üzletekben és Gyürky Sándor ur papirkereskedésében és este a pénztárnál. Zenész Kiss Pista. Felülfizetések az egyetem javára köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak.

Érdekes légyott.

Tegnap történt az egyik harmadrendű szállodában. — Egy vidéki csinos fiatal menyecske befátyolozott arccal suhant be a kapun. A fürge szobapinczér észrevéve az érdekes vendéget, eleje ugorva kérdi:

— Mivel lehetnék szép nagysám szolgálatára?

Kissé levertnek látszott, röviden felelt: — Szobát nyisson.

Együttal egy ezüst forintost nyomott a szobapinczér markába.

Ez sietett a szobát kinyitni.

Mielőtt a pinczér eltávozott volna, a nő utána kiáltott:

— Egy szóra szobapinczér?

— Parancsoljon.

— Várom a férjemet.

— Szolgálatára.

— De nem tudja, hogy néz ki a férjem?

— Gondolom. Egy csinos barna ember.

— Honnan ismeri?

— Praxissból.

Néhány percz mulva egy férfi jelenik meg a kapu alatt.

— Kit tetszik keresni? — kérdi a szobapinczér.

— A nőt.

— A hetes számba tessék benyitni.

Fél óra mulva a fiatal pár eltávozott.

Erre néhány percz mulva két férfi állott be a szállodába botokkal felfegyverkezve.

Csengettek.

— Mit parancsolnak kérem? — kérde az idegenektől.

— Látja ezt a botot? — szólal meg az egyik.

— Mit jelentsen ez a fenyegetőzés?

— Azt, hogyha nem mond igazat majd rásegítjük.

— Kérem? . . .

— Mit kerestek itt azok a fiatalok, akik az imént távoztak?

— Mit? Hát rendes vendégeink. Minden héten legalább is háromszor ide szállnak.

— Igazat mond maga? ordított fel a másik.

— Akár meg is esküszöm rá. Ha nem hiszik, kérdezzék meg a szobaleányt.

— Elég . . .

Ezzel eltávoztak. Csak később derült ki, hogy az egyik férfi a nő hites férje, a másik meg a fiatal uracsapósa volt.

SZINHÁZ.

* **A kis baba.** Pénteken este premier volt a színházban, olyan, a magasabb régióknak szánt premier. Egy bohózat került színre, „A kis baba“ címmel. Ez a kis baba tulajdonképpen — ló se miatt kerülnek aztán félreértések, bonyodalmak, ügyesen kihasználható szituációk. Csakhogy a darab monológjai és dialógjai tulesapnak a jóízű határain és erős színpadra nem való kifejezései mind azt, ami jó lenne a darabban, tönkre silányítják. A műérképében fogyatékos közönség ikaczagott és frenetikus tapsviharban tört ki; a jóízű publikum pedig nem egyszer boszankodott és piszegett. Tagadhatatlan, hogy az ötlet, amely körül a darab megfordul jó, sőt diskrétebb vonások, nagyobb tapintat és a jó izlésre is kiható figyelem mellett mulattató bohózatot lehetett volna belőle teremteni, — így azonban csak a műérképében fogyatékos közönségnek, sőt még annak se való. Nem ártott volna a darab merész kifejezésektől ragyogó dialógjait simítani s akkor talán pénteki, zóna előadásoknak bevált volna.

* **Rózsahegy haladása.** A színtársulat sokszor jóízű naturbursának megirigyelték a haladását. Hogyne, mikor ritka ember az, aki egy-két nap alatt annyira vigye, mint Rózsahegy. Hétfőn a Pezsgőben még csak önkényes volt, kedden a Dolovai nábob leányában már kadét, szerdán Rip-Ripben pedig hadnagy lett. Ezt a haladást is megirigyelték tőle, hátha még másnap kapitányt játszott volna. Egyebekben pedig mind a három szerepét szépen, ügyesen játszotta meg. Nem a haladást, de ezt irigyelhetnék tőle.

* **A 47. czikk.** Körülbelül nyolcz esztendővel ezelőtt játszották utolszor a debreczeni színpadon a „47. czikket“ Belot Adolf e kitűnő színművét, a mely a jövő hét során ismét előadásra kerül. Córát Arai Ida fogja játszani, amely egyike legjobb alakításainak. Az előadás alé, amely a gyakori próbák után összevágónak és sikeresnek ígérkezik, az élvezetesebb színi esték iránt érdeklődő közönség várakozással néz.

* **Uj eperette** Megyeri Dezsőnek az „Ötödik pont“ című új operettjére készülnek színházunknál. Az új operette, a mely a népszínházban pár hét előtt szép sikert aratott, nálunk e hó végével kerül bemutatásra. A főszerepet K. Kopácsy Juliska fogja játszani.

* **Uj diszletek.** Tiszay Dezső színgazgató egész csomó új diszletet festet. Ujjonnan önálló darabokon dolgoznak, kerítések, ajtók, ablakok szobrok, virág állványok lugasok, bokrok stb. készülnek. A színtársulat festője a nyáron is Debreczenbe marad s látványosságokhoz készít elő diszleteket.

* **A város diszletei.** A város diszletei jórésztben már olyan állapotban vannak a színházban, hogy azokat vagy éppen nem, vagy csak az izléses diszletesoportosítás rovására használhatják. — A színtársulat ambiciozus művezetője Péchy Kálmán, aki a modern dolgoknak, a modern fejlődésnek és haladásnak a híve, a debreczeni színpadot francia színpaddá óhajtaná átalakíttatni. Az eszmét, amennyiben a diszletesoportosítást így művészi tökélyre emelhetnék, élénk viszhangra talált a színház bizottság tagjai körében. Péchy Kálmán most a színpadátalakításra vonatkozó tervezetén s az ezzel járó költségvetésen dolgozik, amelyet már a legközelebb tartandó színházbizottsági ülés elé fognak terjeszteni.

* **Heti műsor.** A mult hét előre megálapított műsorában váratlanul közbejött akadályok miatt változás állott be. A műsor változás ilyen akadályoknak mindig ki van téve s így hogy a jövő heti műsor is a megálapítás szerint megmaradjon, csak a viszonyok és váratlan elmaradt akadályok kedvező fordulának tudható be. A műsor a jövő hétre különben a következő. Vasárnap január 21-én: Zsuzsika népszínmű, — hétfőn, jan. 22-én: A rezervisták, bohózat, — kedden, jan. 23-án: A keleti utazás, vigjáték, vagy Fernande színmű, — szerdán, jan. 24-én: A koldusdiák operette, — csütörtökön, jan. 25-én: A 47. czikk, — pénteken: A prima donna, bohózat premierje leszállított helyárok mellett, — szombaton, jan. 27-én: A jó falusiak, vigjáték, — vasárnap, jan. 28-án: Viola, az alföldi haramia, népszínmű.

Thalia templomából.

A vidéki lap — ha fiatal — olyan, mint a vidéki színész — ha öreg. Mindakettőnek nehezen telik meg a tárczája.

A vidéki lap — ha öreg — olyan, mint a vidéki színész — ha öreg. — Mind a kettő lejárt magát.

A vidéki lap — ha fiatal — nem olyan, mint a vidéki színész — ha fiatal. — Ennek akad pártolója elég, annak valamivel kevesebb. Ez utóbbi után futnak is, az előbbinek bizony fogdosni kell őket.

A vidéki lap — akár öreg, akár fiatal — olyan mint a vidéki színész — ha fiatal. — Elárasztják versekkel.

A vidéki lap — ha tüzes nyelvű — olyan mint a vidéki színész — ha tüzes szemű. — Egyik is, másik is gyakran ad okot a párbajra.

A vidéki lap olyan, mint a vidéki színész — akár fiatal, akár öreg — áhitozik „Különfélék“ után.

A vidéki lap olyan, mint a vidéki színész. — Ha nem kokettiroz bizonyos klikekkel, könnyen bukhatik.

De a vidéki lap olyan is, mint a vidéki színgazgató. — Mind a kettő örökösen retteg a deficizttől s egyiket is, másikat is gyakran csak egy kis szubvenzió ránthhatja ki.

Egy színész.

CSARNOK

A HÉT.

Sok, a mi népszerű vala, Lejárta már manapság. Például a híres, neves Debreczeni „szabadság“

Tekints a multba: mennyi nép Készül, hogy ide rándul, Az óperencián innen és Az óperencián tul.

A francz, a német, anglus Nem gondol porra, sárra; Magát, jószágát úzi, hogy Eljusson a vásárra.

Vásár? Oh nem! Világyülés E tarka-barka népség. Otthon csak a gyermek maradt, Nincs benne semmi kétség.

De most, mily roppant változás! Hol ama régi bátrak, Vállalkozó idegenek, (Jött-mentek) és a sátrak?

Alig van egy kicsinyke zaj, A vásárnak lefuttak A fővényszámu üzletek S legfőbbként a vasutak.

Most másba kezd az idegen, Hogy a magyart megcsalja; Mert van ma is világesaló: Világ szeméjte, alja!

Csak hogy ma nem vásárra jő,
Ki rosz portékát árul;
Nem utazó kereskedő:
„Törzsorvos Indiákrul“.

És a hiszékeny, jó magyar
Beugrik néki szépen,
Nem látva meg gunyos mosolyt
A napsütötte képen.

Becsapja az anglus vigécz
Ez ország sok lakosságát.
Hejh, hejh bizony nem ártana
Kissé több óvatosságot.

Nem ártana. Egész világ
Egy óriás vásár ma:
Mindenféle komédiák
És fülrepszítő lárma.

S komisz portéka mennyi van!!
„Érzelem s áljellem.“
És — még az Isten tudja, hány
„A1“ tör szív és zseb ellen.

Azért magyar, légy óvatos,
Kivált egy ezikkel szemben.
Sok szép leány van eladó
Másutt meg Debreczenben.

Ha jól vigyázz: annál akadsz
Barátom, tenger — „ál“ ra:
Csalétekül viszik a lányt
Ma annyiféle bálra.

Selyem ruhában mint ragyog
A hemzsegő piarcon.
Oh benne van minden, mi jó,
Csak egy nincs: házi asszony!

Fest, énekel s csudáljuk e
Dicső művészetet mi,
Mindent tud a leány ma, csak
Egyet nem tud: szeretni!

Ó vig pajtásod: hogyha kell;
Tréfát miként nevet meg!
Csak egy nem tudna lenni ő:
Hü anyja gyermekednek!

Mily sok csalás! Ugyan mi jobb
Ma: élni, vagy meghalni?
Mi fénylik, az nem mind arany
S mi arany, az megtalálni!

Doromb.

Debreczeni heti piacz.

— Január 16-án. —

Tudósítónk feljegyzései a vásár lefolyásáról a következők: **Piaczra** hozott buza 20500 kgr., Kétszeres 16000 kgr. Rozs 15500 kgr. Arpa 14.100 kgr. Zab 20700 kgr. Tengeri 36200 kgr. Elkelt mind. **Arak** a következők voltak: I. rendű buza (sulya 82) 6.50 II. r. (sulya 80) 6.45, III r. (sulya 79.) 6.40. Kétszeres I. r. (s. 74) 5.50. II. (s. 72) 5.45; III. r. (s. 70) 5.10. — Rozs I. r.; (s. 72) 5.05, II. (s. 70) 5.00, III. r. (s. 68.) 4.90 — Arpa I. r. (s. 61.) 5.30, II. rendű (s. 59) 5.25 I. r. (s. 58) 5.20. — Zab I. r. (s. 44) 6.50, II. r. (s. 42) 6.45, III. r. (s. 40) 6.40. — Tengeri uj I 4.20 — köleskása 9.00., 1 zsák burgonya uj 2 frt 00 kr.

Allatfelhajtás. Felhajtott ló 3294 db. Marha 5800 db. Eladatott ló 817 db, marha 1843 db.

Sertésvásár. Felhajtott 46000 drb. eladott 26145 drb. **Arak:** 6 hónapostól 1 évesig sovány (felhajtott 16 drb) 30 frt. — 1—1¹/₂ évesig sovány (felhajtott 25 drb) 40 frt, 1¹/₂—2 évesig sovány (felhajtott 25 db.) 34 frt, öreg sovány (felhajtott 35 db.) 60 frt. Kóvér — 40 44 kr.

Szalonna és hajt 100 klg. szalonna ó 43—46 hajt 48—50 frt.

Husarak. Marhahus kilója 42—44—48—52 54—56 kr. 1 klg. bornyuhus 60 kr. 1 klg. sertés hus 48. 56 kr. Juhhus 36 kr.

Tűzifa. 4 köbméter tölgyfa 12 frt, nyárfá 7 frt, fafelvágás 2 frt 20 kr, szállítás 1 frt 20

Telefon hálózat.

Első debreczeni mosó, tisztító és diszmű intézet

WEISZ SÁNDOR-féle ház. Főpiacz 1903. szám.

Leszállított árak!!

Leszállított árak!!

É R T E S I T É S.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint — méltányolva azon páratlan pártfogást és jóakaratot, melylyel itt működésem óta megtisztelt — elhatároztam intézetemben egy gyökeres változtatást véghez vinni, mely abból áll, hogy az eddigi árakat oly alacsonyra szállítottam le, minőt még a bécsi és budapesti mosódák sem képesek felmutatni.

E szerint **mindenféle fehéreneműek**, különösen **függönyök tisztítását rendkívül olcsón vállalom el** és pedig:
1 pár fehér függöny 60 kr.
1 „ crém „ 80 kr.

ezenkívül vállalom mindenféle **férfi öltönyöket**, szétszedetlen állapotban tisztításra, **női ruhákat** mosásra és tisztításra, és minden e szakba való megrendeléseket, gyorsan és tisztán végzek.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Spiegel Miksa

első debreczeni mosó, tisztító és diszmű intézete.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Üveg, porcellán, salon

függő lámpák és üveg

csillárok a legszebb

kivitelben.

Kaszanyitzky Endréné
Debreczen, Piacz-utca 1900.
nagyválasztékban legolcsóbb gyári árak mellett.

Bronce.

china-ezüst.

MAJOLIKA DISZMŰTARGYAK

a legdusabb választékban.

Vidéki megrendelések pontosan és legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek.

Legdusabb választék!

Szabadalmazott

GYORSMOSÓ HÁZISZAPPAN.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az általam feltalált gyorsmosó házi szappan használására teljesen betanított mosónők állanak rendelkezésére, a kik ingyen minden díj nélkül fognak bárkit a mosásra betanítani. Méltóztassanak tehát ez iránt minden tartózkodás nélkül hozzám fordulni. (Lakásom Debreczen, N.-Péterfia-utca 974. sz. a.)

Bátor vagyok ezuttal újra figyelmeztetni a közönséget arra, hogy a gyorsmosó szappanom **semiféle kártékony anyagot nem tartalmaz**, a miről bárki meggyőződhetik abból is, hogy a gyümölcs pecsétet — a melyeknek kivételére rendszeresen clormeszet, vagy más vegyi szereket szoktak használni — az én szappanom ki nem tisztítja, csak halványítja. Előnye főleg, hogy rendkívül gyorsan s minden erő nélkül könnyen lehet vele mosni s hogy a ruhák hófehérek lesznek.

A szappan vegyi alkatrészei teljesen illanók s ezek egyike még a levegőt is tisztítja úgy, hogy általa meg vagyunk kímélve a mosással járó kellemetlen szagtól is.

Kapható a szappan **CSANAK JÓZSEF, GERÉBY FÜLÖP, KONTSEK GÉZA, KOVÁCS MIHÁLY, LEIDENFROST ÁRMIN, LUSZTIG KÁROLY RICKL JOZSEF ZELMOS, SZABÓ ZSIGMOND, VARGA LAJOS** urak kereskedésében Debreczenben és mállam.

Balogh Zsigmondné

BÉKÉSSY RÓZA.

Legfinomabb kivitelű cikkek!

Pontos kiszámlát!

Geréby Fülöp

FÜSZERKERESKEDÉSE
DEBRECZEN.

Ajánl legjobb minőségű

ananász, jamaikai, cuba rumot

Jó minőségű

oroszkaraván és peccovirág THEA

Kitünő theasütemények.

Bel és külföldi csemege BORO

Francia és magyar PEZSGÖK.

Legkitünőbb magyar és Francia

cognacot.

Legfinomabb

chokládét és szalonzukrokat

SZÉP VÁLOGATOTT MARÓNIT

Pármái, Emethali, Strachinó, Gor-

gonsola, Imperiál, Hagenbergi,

Monori és Groy

— SAJTOT —

és

többféle csemege halat.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN, főtér, városház épületében.

Ajánlja szolid határozott árak mellett:

Női ruha szöveteket és diszeket,

Báli kelmék és SELYMEK,

LEGYEZŐ, VIRAG és báli belépők,

Rövidárúk és szabó-kellékek,

„Hauschild“ szintartó kötőpamut

— Kötő Jäger gyapju, —

FRANCZIA (D. M. C.) HIMZŐ SELYMEK.

Vidéki megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

KUTAS G.

(előbb KOPETTI J) Várad-utca Ipar és Ker. bank palota.

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Kopetti J-féle

fűszer, csemege, és gyümölcs áru üzletet

átvettem s azt fenti ezégem alatt folytatni fogom. Jelelem a közönség szives figyelmébe.

kitünő jó minőségű FÜSZER, RUM, THEA, COGNAK, CSEMEGE

és

közvetlenül általam importált friss déli gyümölcs áruimat.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Női divatáru és Confectió [felöltő stb.] üzletem

végképeni megszüntetése miatt

raktárom összes áru — folyó hó 1-től kezdve — jóval a gyári áron alól adatnak el. A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlva azon körülményt, hogy a hatósági engedélyhez képest az összes áruk rendkívül RÖVID IDŐ ALATT kell, hogy kiárusítsassanak. Kérem becses látogatását

tisztelettel

ROTT L.

Készletben vannak:

Szines és fekete DIVATKELMÉK, flanellek, kazánok és divat-velecek, Karton-, batiszt- és atlasz-szatinok.

Dus raktár: szines és fekete selyem kelmékben, báli és alkalmi szövetek, bálibelépők. Selyem-, berliner- és posztó-kendők. MENYASSZONYI NAGY SELYEM KENDŐK. Satin-, selyem- és atlasz-paplanok. Ágy- és asztalterítők és mindenféle vászon áruk.

Rendkívül nagy választék

Nőfelöltők, bundák, kerek-köpenyek, gyermek-felöltők, esőköpenyek és tavaszi kalátok. Mindenféle szőrme-árúk n. m. Muffok gallérok.

Debreczen, 1894. Nyomatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában